

CULTURELE RAAD DORDRECHT

maart 1982

J
A
A
R
V
E
R
S
L
A
G

1
9
8
1

tekst:

Peter Marijnissen

vormgeving:

Coks Prins gvn

fotografie:

Ad Molendijk

druk en litho's:

Huisdrukkerij Stads Kantoor Gemeente Dordrecht

INHOUD

1 →

VOORWOORD

'VOORWAARTS CULTUURSTRIJDERS'

'WEG MET DE BOEKHOUDERS'

'ER IS WERK AAN DE WINKEL'

'NIEUWE BEZEMS VEGEN SCHOON'

OPZICHT

BESLUITENLIJST

VERSLAGEN SECTIES EN COMMISSIES

FINANCIEEL OVERZICHT 1981

ADRESSEN

J

A

A

R

V

E

R

S

L

A

G

1

9

8

1

VOORWOORD

PETER MARIJNISSEN

Het is een goede gewoonte om van het jaarverslag van de Culturele Raad iets meer te maken dan een droge opsomming van activiteiten, besluiten en ledenlijsten van de raad, de secties, commissies en werkgroepen. Niet alleen wordt getracht het verslag onder andere door gebruik van beeldmateriaal aantrekkelijk vorm te geven, maar ook zorgen redactionele bijdragen voor levendige en vaak kritische achtergrondinformatie. Het viel deze keer, voor het jaarverslag 1981, niet mee om aan de goede gewoonte vast te houden. Want zoals altijd en overal was daar de bezuiniging, een woord dat zo langzamerhand de meeste Nederlanders de welbespraakte strot uitkomt. Uiteindelijk kwam het neer op de keuze tussen een prachtig boekje met dorre lijstjes en een iets minder prachtig boekje volgens de traditionele opzet. Ziehier de keuze.

Nadat in de afgelopen jaarverslagen respectievelijk het toenmalige presidium, cultuurwethouder Gerd Meelker en schrijver Wim de Vries aan het woord waren, leek het geen slecht idee de leden van de Culturele Raad zelf eens een bijdrage te laten leveren. Tenzij door de wol geverfde rond-de-tafel-zitters tenminste een maand nodig hebben om een normaal A-4 velletje te vullen met hun overpeinzingen over het afgelopen jaar, moet men stellen dat er ruimschoots tijd was om aan de schriftelijk en mondeling gedane oproep te voldoen. Desalniettemin was er wat zachte druk en aandringen voor nodig om uiteindelijk zeven reacties los te peuteren, in wisselend hand- en machineschrift, in wisselende stijl en van wisselende lengte. Terwijl toch enig rekenen leert dat er, behalve het presidium, twaalf CR-leden zijn.

Het is natuurlijk ook mogelijk, dat een aantal leden tot de slotsom is gekomen dat er over het afgelopen jaar weinig te overpeinzen valt. Iemand merkte niet zo lang geleden op dat het jaarverslag een gemakkelijke klus was, 'want er zijn vorig jaar maar een paar besluiten genomen'. Het zijn niet de enige tekenen die wijzen op vermoeidheid, kwaadheid en zelfs desinteresse binnen de eigen gelederen. Het nu volgende stuk, gebaseerd op en gelardeerd met de zeven bijdragen, spreekt wat dat betreft voor zich.

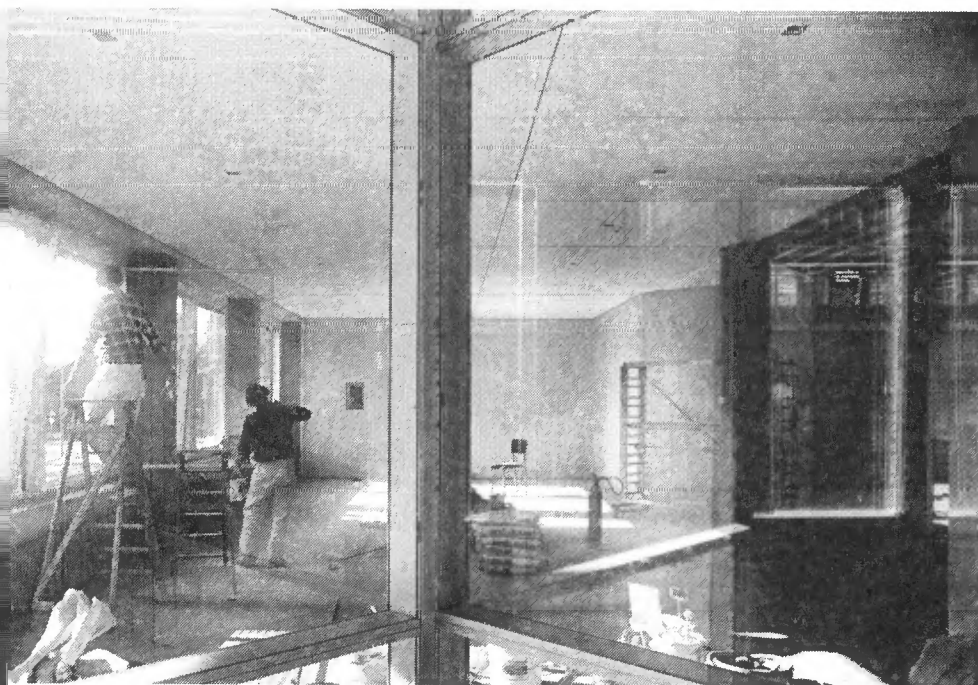
'VOORWAARTS CULTUURSTRIJDERS'

↓ *Het nieuwe onderkomen van afdeling VIII in het Stadskantoor. Een laatste likje verf, vlug de troep opruimen, en de ambtenaren van de Culturele Raad kunnen van het romantische Hof (secretaris Ton Delemarre in een pijpenla) verhuizen naar een moderne kantoortuin (stoor ik jou of stoor jij mij?).*

Met welke woorden besloot de voorzitter van de Culturele Raad, Peter Groenhuijsen, ook al weer zijn nieuwjaarstoespraak aan het begin van 1981?

'Onze inspanningen dienen in 1981 gericht te zijn op de voltooiing van de cultuurnota op basis van de mogelijkheden voor toekomstig beleid; op een goede start en taakuitoefening van de afdeling Culturele en Sociaal Culturele Zaken op het Stadskantoor. Een afdeling VIII waarin de medewerkers met enthousiasme hun taken zinvol kunnen uitoefenen; en beslist niet op de laatste plaats, op een grote inhoudelijke inzet van de leden van de Culturele Raad teneinde de bestaande en de nieuwe taken met toekomstwaarde te kunnen vervullen. Om de wens van de secretaris te citeren: 'Ik wens u een stevig 1981 toe.'

Het nieuwe jaar werd met enig gepast optimisme tegemoet gezien. Het jaar waarin de cultuurnota eindelijk gereed zou moeten komen, of beter gezegd, de invulling van de Raamnota Cultuur; met de goedkeuring daarvan zou dan tenminste een fundament gelegd zijn om een cultuurbeleid op te bouwen. Het jaar ook waarin de ambtelijke ondersteuning van de Culturele Raad ondergebracht zou moeten worden in de nieuwe afdeling VIII van de gemeentesecretarie op het Stadskantoor en een gemeentelijke verordening de bevoegdheden van de

raad zou moeten regelen.

Goed, men ging aan de slag om deze en vele andere zaken aan te pakken. Er werd tien keer vergaderd, of eigenlijk twaalf keer, want de novembervergadering werd over drie avonden gespreid. Er werden grof geschat honderd belangrijke en minder belangrijke besluiten genomen. Vanaf de vergadering in februari mocht er tijdens CR-vergaderingen niet meer gerookt worden, want het Hof zag diepblauw van het ingespannen gepaf. Vanaf november was roken weer toegestaan, omdat de vergaderingen toen inmiddels op het Stadskantoor werden gehouden. De verhuizing is dus in elk geval doorgegaan, de cultuurnota laat echter nog steeds op zich wachten en er zijn wel meer zaken die in dat zo optimistisch begonnen jaar tegen de verwachting in niet werden gerealiseerd.

Want met welke woorden opende voorzitter Peter Groenhuijsen ook al weer zijn nieuwjaarstoespraak 1982 en daarmee het nieuwe CR-jaar?:

'Terugkijkend op 1981 wil ik vaststellen dat in dit jaar het culturele leven voorzichtig heeft moeten gluren in de rauwe financiële werkelijkheid. Twee jaar geleden sprak ik nog over het feit dat het voor cultuur beschikbare geld niet meer echt zou toenemen. Thans neemt in Nederland de vrees toe, dat de kaasschaven in de komende jaren vervangen worden door botte slagersbijlen: De ontmaskering van onze overheid als Dracula, opgestaan uit een zinkende kist gevuld met voorwaardescheppende beleidsnotities. Dit beeld is hoop ik al te cynisch.'

De voorzitter mag er dan nu, een jaar te laat, blijk van hebben gegeven de financiële malaise te hebben zien aankomen, toen vorig jaar de grootscheepse bezuinigingsoperatie werd aangekondigd wekte de Culturele Raad de indruk alsof het hier een spreekwoordelijke donderslag bij nauwelijks bewolkte hemel betrof. Op de vergadering van 12 november schenen de verstrekkende gevolgen van de bezuinigingen nog amper tot de raad te zijn doorgedrongen. 'Oriënterende bespreking over bezuinigingen' luidde agendapunt 8, en toen men daar na heel wat gekeuvel eindelijk was aanbeland, kostte het onder andere cultuurwethouder Meelker heel wat moeite om de goegemeente er van te overtuigen hoe de vork in de steel stak en hoezeer slagvaardigheid noodzakelijk was. Voorzitter Groenhuijsen:

'Beslist moet worden over de begroting 1982 met correctievoorstel in meer-

jarenperspectief. Voorts is de taak van de Culturele Raad effecten van de bezuinigingen aan te geven ten behoeve van advies aan de Raadscommissie voor Cultuur (die vergadert) op 25 november.'

Potverdrie, 25 november, dat was al snel, en het was al zo laat op de avond, en de problematiek was zo ingewikkeld, en de gegevens waren nog niet bekend enz. Terwijl de Culturele Raad noodgedwongen voor de volgende weken twee snelle vergaderingen inlaste om de achterstand in te halen, zaten op de publieke tribune enkele mensen gegevens over de bezuinigingen uit te wisselen, want veel Dordtse instellingen wisten al lang waar ze aan toe waren. 'Voorwaarts cultuurstrijders' kan men ironisch roepen, maar de enige die op die avond een dergelijke indruk maakte was cultuurwethouder Meelker.

Hij wees er de Culturele Raad op, dat het gemis aan een goede en door iedereen onderschreven cultuurnota (die was namelijk nog steeds niet gereed) zich deed voelen. Of zijn suggestieve opmerking dat er met zo'n nota meer geld zou zijn binnen te halen terecht is, blijft de vraag. Maar inderdaad zouden op grond van de nota beter en gemotiveerder de door de bezuinigingen broodnodige prioriteiten vastgesteld kunnen worden.

Dat er bezuinigd moet worden is inmiddels wel tot iedereen doorgedrongen. Dat de culturele sector daarbij eveneens getroffen wordt, is ook wel duidelijk. Maar toch worden daar in de reacties van de CR-leden amper consequenties aan verbonden. Enerzijds waart het welvaartsspook van de jaren zeventig nog rond, toen Dordrecht in de gelukzalige situatie verkeerde waarin er voor bijna alles bijna altijd wel ergens geld te vinden was. Een uitvloeisel daarvan was, dat er nooit ontzettend principiële keuzen gemaakt hoefden te worden, en uit de reacties blijkt nauwelijks dat die keuzen nu wel worden gemaakt. Anderzijds kan men voortdurend de mening vernemen, dat juist in deze donkere tijden cultuur broodnodig is. Deze opvatting is evenwel geheel vrijblijvend, als daar geen ideeën uit voortvloeien over de wijze waarop de strijd tegen de bezuinigingen op cultureel gebied gevoerd moet worden. Tenzij men natuurlijk Milton Friedman omarmt en de bemoeienissen van de overheid afzweert.

Men zou er haast toe geneigd zijn als men ziet hoe groot de discrepantie is tussen de culturele smaakmakers en de plaatselijke overheid, inclusief de Culturele Raad, en hoe bekaaaid de cultuur er af komt in bijvoorbeeld de verkiezingsprogramma's van de politieke partijen. Om over het inzicht nog maar te zwijgen. In de woorden van CR-lid Jan Hoeksels:

J

A

A

R

V

E

R

S

L

A

G

1

9

8

1

J
A
A
R
V
E
R
S
L
A
G

1
9
8
1

'Ik heb het al eens gezegd: de kritiek die er op de Culturele Raad wordt uitgeoefend, is in sommige opzichten beslist waar. Maar aan de andere kant: als er geen Culturele Raad is, moet dan alles via de raadscommissie lopen? Hoe ver kom je dan? Dat de politieke partijen niet laten weten, wat ze met de Culturele Raad willen, kan ik begrijpen. De Culturele Raad had dit kunnen voorkomen door het invullen van de cultuurnota vóór de politieke partijen aan hun verkiezingsprogramma's begonnen. Als zo'n nota over iets, wat toch na aan het hart ligt, niet klaar is, vraag ik me af waar de Culturele Raad mee bezig is. Er schort dan iets aan het functioneren en als iets niet functioneert, moet je eerst bij de leiding kijken. Die heeft er naar mijn mening niet voldoende tijd aan besteed. Een volgend presidiumlid zal van te voren op het hart moeten worden gedrukt, dat men zeker tien tot vijftien uur aan de Culturele Raad moet besteden. Een gewoon lid moet op zeveneneenhalf tot tien uur rekenen. Dat moet kunnen: steeds meer mensen gaan minder werken en krijgen dus meer vrije tijd. Als dat niet kan, lukt het ondanks de beste bedoelingen niet. Dat geldt ook als er geen taakverdeling komt. Dat is een taak van het presidium, de leden moeten bijna verplicht worden lid te zijn van een sectie of commissie. Ook zal de Culturele Raad actiever moeten zijn binnen het culturele gebeuren. De afstand tussen de raadsleden en de burgers, die met culturele activiteiten bezig zijn, moet worden verkleind. Dat kan al vaak heel simpel door gewoon aanwezig te zijn. Als nooit iemand van de Culturele Raad zich laat zien, gaat men zich wel afvragen: wat zit die Culturele Raad te doen?'

Gebrekkig functioneren, gebrek aan inzicht, gebrek aan geld, het op een rijtje zetten van de gebreken is niet zo moeilijk. Er worden zelfs van tijd tot tijd aardige dwarsverbindingen gelegd. Maar waar blijft de constructieve opzet, die aan al dit gelamenteer een einde moet maken? Spreekt CR-lid Ger Brillemans het verlossende woord?:

'Naar mijn stellige overtuiging was 1981 het jaar, waarin de nieuwe adel zijn onevenredig grote invloed op het maatschappelijk leven, het aspect cultuur daarvan niet uitgezonderd, spectaculair wist te versterken. In opbouw verschilt de moderne, nieuwe adel nauwelijks van het klassieke adeldom. Het gaat onveranderd om de bevoorrechte elite, die zich een arbeidsloos inkomen heeft verworven ofwel zich heeft weten te nestelen in goedbetaalde functies, waarbij werkzaamheden en resultaten niet of nauwelijks meetbaar zijn...

Terwijl 'het gewone volk', in beslag genomen door het werk van alledag, zijn invloed op het maatschappelijk gebeuren beperkt ziet tot het actieve kiesrecht,

weet de nieuwe adel, niet door tijd- of geldgebrek gehinderd, snel zijn invloed te versterken. Enerzijds door partijtoppen te bezetten, anderzijds door onophoudelijke, effectieve buitenparlementaire actie.

Een rechts verhaal? Een links verhaal? Vergeet het maar. Als de economische situatie niet drastisch verandert en als er geen finlandisering plaatsvindt, zal de nieuwe adel in West-Europa binnen tien à twintig jaar de totale macht aan zich getrokken hebben. Ook de recente geschiedenis leert, dat degenen, die vroegtijdig voor een dergelijke machtsgreep waarschuwen, pas serieus worden genomen, wanneer de zaak al praktisch is beklonken. De nieuwe klassenstrijd is al begonnen en, ook in Nederland, met sterke uitgangspunten voor de nieuwe adel. Hebben een hang naar decentralisatie en de beschikbaarheid van een sterk en zelfbewust ambtenarendom ook de klassieke adel niet altijd in de kaart gespeeld?...

Wat betekent deze ontwikkeling voor de Dordtse situatie? Als logisch uitvloeisel van het bovenstaande zal de nieuwe adel de wel degelijk noodzakelijke bezuinigingen trachten aan te grijpen om beleidsombuigingen te verwezenlijken, die oneigenlijk zijn aan het karakter van bezuinigingen. Men zal bij voorkeur daar klappen willen uitdelen, waar bevordering van taalbeheersing door 'het gewone volk' wordt nagestreefd. Ik denk daarbij aan de sectie Letteren van de Culturele Raad. Evenzeer denk ik daarbij aan de huis aan huis bezorgde Cultuurkrant, waarin deelnemers zoals de wijkopbouworganen, de Vrouwenkrant, de stichting Bejaardenwerk enzovoorts hun voorlichting, meningen en kritiek ongecensureerd en onverkort kunnen publiceren. Hieraan zal men, hoe dan ook, financieel of organisatorisch willen tornen. Waarschijnlijk zal daarbij gelijktijdig een plotselinge groei worden nagestreefd van die uit gemeenschapsgelden betaalde uitgaven, waarbij het ambtenarendom de redactie voert.

Toen ik in september 1978 tot de CR toetrad, was mij de latente machtspositie van de nieuwe adel reeds duidelijk. Ook begreep ik, wat zijn sterkste wapen zou zijn. Het is daarom niet onlogisch, dat ik in CR-verband altijd heb gevochten voor het vaststellen van definities van in het openbaar bestuur gehanteerde kernbegrippen. Ook is het logisch, dat ik dikwijls daar te vinden was en ben, waar in CR-verband de taalbeheersing wordt bevorderd.'

Een sterk en zelfbewuste ambtenarendom, de ontmaskering van de overheid als Dracula, het lijkt er op alsof de verhuizing naar het Stadskantoor de Culturele Raad de ogen heeft geopend voor de noodzaak tegenspel te bieden, waarbij overigens de ambtenaren nodig zijn om de broodnodige nota te schrij-

J

A

A

R

V

E

R

S

L

A

G

1

9

8

1

ven. Want, het wordt bijna saai, om tegenspel te bieden is voeding uit, voeling met en inzicht in het culturele gebeuren een vereiste. Daar moet men tijd aan besteden, maar die schijnt er volop te zijn. Het verstand wordt evenwel verduisterd en paniek breekt uit nu er, door gebrek aan geld, óók nog de nodige durf is vereist om gemotiveerde en door een achterban gesteunde keuzen te maken.

'Natuurlijk gaan de bezuinigingen ook hun rol spelen in de cultuur, maar het is aan de Culturele Raad om er uit te halen wat er in zit. Het kan ook positief werken. Niet alles behoeft bij het oude te blijven. Daarin schrappen kan andere mogelijkheden openen.'

Aldus CR-lid Bas Heijstek, die een sympathiek standpunt inneemt, maar evenmin een aanzet durft te geven tot het antwoord op de vraag: op welke wijze en volgens welke strategie kan de Culturele Raad eruit halen wat er in zit? Anders gezegd: wat zit er in?

Tot slot van deze eerste bezuinigingsronde een citaat uit de reactie van CR-lid Herman Arnolds:

'Ik denk dat weinig mensen er niet van overtuigd zijn dat de bezuinigingen noodzakelijk zijn. Ook binnen het culturele gebeuren zal een verschuiving naar zelf-dragende (of op zijn minst minder door de overheid gesubsidieerde) activiteiten moeten plaatsvinden. Dat daardoor minder activiteiten zullen plaatsvinden is te verwachten én te vrezen. 1981 heeft aangekondigd, dat in 1982 in grote mate een beroep op de collectieve creativiteit moet worden gedaan.'

Dus, voorwaarts cultuurstrijders, er is werk aan de winkel.

'WEG MET DE BOEKHOUDERS'

9 →

Soms lijkt het er op, alsof een mens zich nog sneller aan plotseling verslechterde omstandigheden aanpast, als een insect aan DDT. Het al dan niet binnensmonds gevloek over de bezuinigingen is amper de stembanden gepasseerd, of positieve geluiden beginnen op te borrelen. De bezuinigingen 'schemen nieuwe mogelijkheden' en doen een beroep op de 'collectieve creativiteit'. Soms nemen de reacties op de financiële donderslag zelfs bijna therapeutische vormen aan, zoals te lezen is in de volgende stukjes van de CR-leden Dick Poons en Ad Breevaart. De titel van het stuk van Dick Poons staat hierboven, en het luidt aldus:

'Negentienhonderdeenentachtig was het jaar van de ontluistering; van het door de mand vallen; van de natuurlijke selectie. Geldgebrek leidde tot een schijnbaar spontaan besef, dat een 'nieuw realisme' geboden was. Gevolg: teveel CR- en commissieleden legden het hoofd in de schoot. Met zó weinig geld vermochten zij geen inspirerend cultuurbeleid te voeren. (De vraag waarom dit voorheen, mét geld, ook niet altijd al te best lukte, wordt en werd niet gesteld en/of beantwoord.) Creativiteit, in 1981, 1982, enz. blijkt duur te zijn. Ook op 'beleids'-niveau. Weg met die boekhouders!

Men doet alsof door gebrek aan geld (een randvoorwaarde) de enige echte voorwaarde voor een cultureel beleid, voor een creatieve inspanning, ontbreekt. Hiermee schat men wellicht zichzelf redelijk goed in, maar men onderschat de kunstenaar, althans de wáre, gedreven kunstenaar. En op basis van die inschatting geloof ik dat ooit de jaren '81 en '82 (de bezuinigingsaanzet) een uitdagende zegening zullen blijken te zijn geweest voor het culturele leven, voor de culturele scheppingsdrang en voor de Culturele Raad. Dit alles tot heil van de burgerij.

Het stuk van Ad Breevaart, met als titel 'Een stapje terug...', is gematigder van toon, maar ook hierin blijken de bezuinigingen niet alleen minder ernstig te worden opgevat, maar zelfs een heilzame werking te kunnen hebben:

'Er wordt heel wat afgelezen in Nederland... Koppen van kranten worden gevreten! Iedereen heeft z'n eigen stereo-combinatie met hoogst persoonlijke sound. Vanuit speciaal daartoe geconstrueerde stoelen volgen we op het scherm gekleurd of zwart-wit de problemen die ons via de zendgemachtigden zwart-wit of gekleurd worden voorgeschoteld.

We moeten inleveren... Wat leveren we in? Een krant minder? Een boek minder? Minder uit en meer thuis? Meer thuis met een boek uit de bibliotheek,

J

A

A

R

V

E

R

S

L

A

G

1

9

8

1

een goede leesportefeuille en aan de muur een persoonlijk uitgezocht kunstwerk uit de artoteek? Als de tijd economisch slechter wordt, moeten we meer werk maken van kunst! Je hebt de kunst om jezelf bezig te houden. Mogelijkheden te over. Er zijn op praktisch alle gebieden van kunst mogelijkheden in Dordrecht om die kunsten actief of passief te beoefenen.

Door op zoek te gaan naar de grenzen van je mogelijkheden, blijken die grenzen verder te reiken dan je dacht.

Er is zoveel te doen in Dordrecht: passief en actief. Twee schitterende musea, een aantal galleries. Er is toneel, film, cabaret, muziek. U kunt passief genieten en actief meedoen. Amateurverenigingen te kust en te keur op allerlei gebied. De Culturele Raad houdt U graag bezig. Helpt U graag een stapje voorwaarts!'

De romantiek viert in beide reacties hoogtij, waarmee niets ten nadele van de romantiek gezegd wil zijn. Een individuele gedrevenheid en een creatieve inspanning om tegen de klippen van de nuchtere ambtenarij op de culturele verworvenheden te waarborgen en voor een zo groot mogelijke groep mensen uit te breiden is voorwaar een aardige grondhouding voor een CR-lid. Het heeft de Culturele Raad in het verleden minder aan gedreven creativiteit ontbroken als wel aan een nuchter realisme om de dadendrang om te zetten in een samenhangend cultuurbeleid. De noodzaak daarvoor was ook niet bepaald erg aanwezig, want, zoals al gezegd, voor bijna alles was bijna altijd geld (inderdaad, tóch weer dat geld). Over de culturele wildgroei die daarvan het gevolg was is al eens vaker gesproken en geschreven. Hoe meer wildgroei hoe beter, maar de Culturele Raad heeft het zicht erop verloren en laat het nu aan zijn ambtenaren over om tussen de bedrijven door een beleidsbepalende cultuurnota te schrijven. Wat dat betreft zijn er wel degelijk mensen bezig in economisch slechtere tijden 'meer werk te maken van kunst'.

Een beleid veronderstelt een inzicht in 'het veld', het stellen van prioriteiten en het ontwikkelen van een gezamenlijke strategie om de gestelde prioriteiten, niet in de laatste plaats in financieel opzicht, te halen (inderdaad, tóch weer dat geld). Daarbij is een beleid geen statisch gegeven, maar een dynamische structuur, die voortdurend in wisselwerking met allerhande maatschappelijke ontwikkelingen moet kunnen veranderen. Die ontwikkelingen zijn op dit moment zeker niet zodanig dat iedereen in staat is (bereid misschien nog wel) om voor nop zich het culturele vuur uit de sloffen te lopen, want in tegenstelling tot wat Ger Brilleman suggereert, behoren de meeste cultuurmakers niet tot de nieuwe adel. Ook leven we niet meer in de negentiende eeuw, waarin men nog kon stellen dat lijden, verdrukking en kunst juist goed samengaan. Vraag

dat maar aan de hedendaagse kunstenaars.

'Er zijn op praktisch alle gebieden van kunst mogelijkheden in Dordrecht om die kunsten actief of passief te beoefenen. Door op zoek te gaan naar de grenzen van je mogelijkheden, blijken die grenzen verder te reiken dan je dacht.'

Zo staat het in de wervende tekst van Ad Breevaart. De reactie van Jan Hoeksels zou gedeeltelijk als aanvulling hierop kunnen dienen. Hij beschrijft betrekkelijk nauwkeurig welke mogelijkheden er nu eigenlijk waren in 1981 en de rij is te lang om op te nemen. Een klein probleem is, dat die mogelijkheden gestaag afnemen, en het constateren dat we er meer werk van moeten maken en dat je de kunst hebt om jezelf bezig te houden helpt daar geen moedertje-lief aan.

Ergens anders in dit jaarverslag staan de verslagen van de secties en commissies. Een kleine greep hieruit:

Commissie Kusa: getouwtrek met het presidium om eigen financiën voor het ontwikkelen en opzetten van wijkactiviteiten.

Sectie theater: regelmatig geconfronteerd met accommodatie-problemen; professionele inbreng bij de activiteit 'cabaret' is noodzakelijk.

Sectie muziek: een geplande serie orgelconcerten kon helaas geen doorgang vinden bij gebrek aan voldoende financiële middelen.

Commissie Voorlichting en Publiciteit: de commissie moest f 10.000 bezuinigen op het jaarverslag.

Het geheel kan aangevuld worden met enkele willekeurige krachtekoppen zoals 'Doodsteek voor oratoriumverenigingen' en 'Geldzorgen kwellen Pictura' en 'Huisvesting artoteek tijdelijk opgeschort'. De met name financiële perikelen rond de bibliotheek en de artoteek, waar Ad Breevaart een boek en een kunstwerk wil lenen, mogen als bekend worden verondersteld. Inderdaat, tóch dat geld.

Gelukkig is de Culturele Raad niet voor een gat van 1,4 miljoen te vangen. Bij de rondvraag van de vergadering van 27 augustus verzoekt Dick Poons in de volgende vergadering te discussiëren over 'sponsoring van de cultuur'. De realistische ambtenaren bleken al adviezen hierover in circulatie gebracht te hebben en de voorzitter van de Culturele Raad zegde toe het onderwerp nog dit jaar (1981) op een vergadering in te brengen.

J

A

A

R

V

E

R

S

L

A

G

1

9

8

1

Geld, inderdaad, want aan de belangeloze inzet zal het niet liggen. Talloze amateurverenigingen teren er al jaren op, Pictura bloeit tegen de schulden in en De Fonteyne bereikt een aardige literaire kwaliteit onder andere omdat persoonlijke contacten het mogelijk maken schrijvers van naam voor niets of bijna niets zo gek te krijgen iets voor het blad te leveren.

'Voorwaarts cultuurstrijders, een stapje terug...'

'ER IS WERK AAN DE WINKEL'

13 →

↓ *Waarover praten CR-lid Dick Poons en presidiumlid John van Gulik anders dan over het functioneren van de Culturele Raad? Beide heren voelden zich geroepen het het hangijzer met blote handen aan te pakken, maar hun voorstel tot wijziging van de CR-struktuur werd hun door de meerderheid van de Culturele Raad niet in dank afgenomen. Het is anders niet druk in de raadszaal.*

Het kan soms heel verhelderend zijn enig inzicht te geven in besluiten die niet genomen zijn. Dat klinkt paradoxaal, maar na een jaar gedebatteer over het tweede 'hot item' van 1981, het functioneren van de Culturele Raad, ligt het voor de hand hier aandacht aan te besteden, hoewel er amper besluiten over de doorn in ieders oog genomen zijn.

Op de vergadering van 17 december lagen over het functioneren van de Culturele Raad de volgende voorstellen ter tafel:

1

De bestaande struktuur handhaven.

2

De huidige struktuur aanvullen met projectgroepen, waarvan commissie-, sectie-, CR-leden en/of derden lid kunnen zijn.

3

Het scheppen van een vaste tussenlaag tussen secties/commissies en de CR, zonder vaste taken en bevoegdheden en ter voorbereiding van vergaderingen. Voortgangsbewaking vindt dan plaats.

4

Idem, maar dan mét vaste taken en bevoegdheden.

Dit laatste voorstel staat bekend als het voorstel Poons/Van Gulik en presidiumlid John van Gulik motiveerde het nog eens kort in de discussie: 'Het voorstel beoogt de individuele beleidsvoorbereiding, die nu door elk CR-lid persoonlijk gedaan wordt, te verleggen naar sectorgewijze voorbereiding.' Waarop de kritiek kwam, dat dit voorstel te bureaucratisch was (Els Wagemans) en de toch al slechte belangstelling van de CR voor de commissies/secties niet zou verbeteren.

De vier voorstellen werden, het eerste en het derde ruim, het tweede en het vierde op het kantje, verworpen. De Culturele Raad wil dus beslist niet op de oude voet verder gaan, maar heeft vooralsnog geen alternatief (hoewel het volgens Ger Brillemans slechts te maken heeft met 'elementaire bestuurlijke zelfbeheersing').

Vreemd genoeg blijkt nergens uit, dat men zich realiseerde al in januari, op voorstel van onder andere Els Wagemans en Jan Hoeksel, een besluit over het instellen van ovelegplatforms te hebben genomen... Zie voor deze verrassing de besluitenlijst. Over het functioneren van de Culturele Raad heeft Jan Hoeksel in een voorgaand citaat al gedeeltelijk zijn hart mogen luchten, maar hij heeft nog meer op zijn lever. Vooral met betrekking tot de relatie tussen de raad en de verschillende secties en commissies (met name de commissie Kusa, waar hij voorzitter van is) heeft hij nog het een en ander op te merken:

'Neem nu de houding van het presidium het afgelopen jaar. Laat ik de commissie Kusa eens bij de kop nemen in verband met bijvoorbeeld de experimentenpost. Drie weken ben ik er voor bij het presidium geweest en toen men er zich eenmaal achter zette, werd wel door Sonja Daane (presidium-lid) de opmerking gemaakt, dat dit de laatste keer was dat Kusa de post experimenten kreeg. Je kunt je afvragen of niet de Culturele Raad dat uitmaakt. De resultaten heeft iedereen kunnen zien.

In februari applaus bij de mondelinge inbreng van Kusa-activiteiten in 1980, in maart 1981 de toezegging van de experimentenpost, en wat gebeurt er een maand later in verband met de begroting voor 1982? De commissie Kusa wil wederom haar wankelende financiële positie onder de aandacht van de raad brengen. Per slot van rekening werd in februari 1980 al besloten de Kusa-activiteiten als volwaardig onderdeel van de CR-taken op te nemen, hiervoor de nodige financiële middelen ter beschikking te stellen en het Kusa-project A-prioriteit te verlenen. Nogmaals, wat gebeurde er op de vergadering in april 1981? De commissie Kusa haalde de stemming niet, onder andere door drie

tegenstemmen van het presidium, dat in staat is om alle illusies bij de mensen weg te nemen. Een experimentenpost is een zoethoudertje om iemand aan het lijntje te houden. Maar op die manier moet het mislukken.'

Jan Hoeksel is kwaad, want de zaak functioneert niet al te best. Cultuurwethouder Gerd Meelker is, op gezette tijden, kwaad, want de zaak functioneert niet al te best. Verslaggevers van de plaatselijke pers zijn kwaad, want de Culturele Raad kan niet vergaderen en de voorzitter slaat bij tijd en wijle (in zijn nieuwjaarstoespraak bijvoorbeeld) wartaal uit. Ger Billemans is kwaad, want hij mist bij de nieuwe adel de nodige 'elementaire bestuurlijke zelfbeheersing':

'De sterkste troef van de moderne, nieuwe adel is zijn welbespraaktheid. Grote welbespraaktheid en knappe taalbeheersing in het algemeen stellen de nieuwe elite in staat om altijd daar het gelijk af te dwingen, waar de beslissingen vallen. Het warrige taalgebruik van de nieuwe adel bij het opstellen van de talrijke rapporten, nota's, wit- en zwartboeken is daarmee slechts schijnbaar in strijd. Immers, het nieuwe adeldom trekt bij latere discussies over dergelijk stukken dankzij een betere beheersing van het sociaal-culturele jargon automatisch aan het langste eind.'

De Culturele Raad is een vergadermachine, en zelfs een slecht geoliede vergadermachine. De term is zo regelmatig in krantenartikelen opgedoken, dat het de moeite niet loont deze allemaal te citeren. Daarbij heeft de sterk verbreide mening post gevat, dat een nauwere verwevenheid met het ambtenarendom op het Stadskantoor de situatie alleen maar heeft verslechterd. Niet alleen is er minder geld om leuke en aardige dingen te dóen, ook heeft de overheid als Dracula een mond vol nota's in de nek van de Culturele Raad gezet.

Terugbijten, zou het advies moeten luiden, maar men verschuilt zich achter de vrijblijvende opvatting, dat er nu maar eens gehandeld moet worden in plaats van gepraat en genota'd. Natuurlijk, de secties en commissies hebben ook in 1981 behoorlijk wat activiteit aan de dag gelegd, maar het wordt duidelijk dat men niet kan handelen zonder na te denken.

Of beter, dat men zich voortdurend moet afvragen wat er gedaan moet worden, wat er gedaan kan worden, en hoe de activiteiten op elkaar moeten worden afgestemd. Daar is heel wat 'gelul' voor nodig en inderdaad, met de nodige bestuurlijke zelfbeheersing. En met de juiste mensen op de juiste plaats, zoals Bas Heijstek schrijft:

J

A

A

R

V

E

R

S

L

A

G

1

9

8

1

'In de jaren die achter ons liggen heeft het schip van cultuur woelige baren doorstaan. Dankzij de inzet van velen is het niet vergaan. De laatste vier jaar zijn gespannen van aard geweest en dat moet voorbij zijn, we moeten tot bezinning komen ten aanzien van onze werkelijke taak en vervolgens constructief het werk voortzetten. Allereerst zal de cultuurnota moeten worden aangenomen en er moet een andere organisatorische opzet van de raad komen met de juiste mensen, dat wil zeggen mensen met enthousiasme, doorzettingsvermogen, creativiteit en intentiviteit, op de juiste plaats. Dat zal het klimaat beslist verbeteren. En men moet zich niet teveel laten leiden door procedures.'

Een kleine aanvulling: de mensen moeten ook inzicht hebben in het Dordtse culturele gebeuren en een visie op cultuur in het algemeen.

Tot slot CR-lid Herman Arnolds:

'De structuur van de CR blijft zoals die was. Al heb ik te weinig historie van de CR meegemaakt om te beoordelen of dat nu goed of minder goed is. Zelf was ik voorstander van de alternatieve opzet van Van Gulik en Poons. Het besluit tot handhaving van de oude structuur is mijns inziens meer genomen uit weerstand tegen veranderingen dan uit ontkenning van de problemen in het verleden.

Enfin, het besluit is genomen. Er is werk aan de winkel!'

Wie het begin van dit hoofdstukje nog ergens vers in het geheugen heeft liggen, weet dat het voorstel om de oude structuur van de Culturele Raad te handhaven, met overweldigende meerderheid verworpen is.

Maar vooruit, voorwaarts cultuurstrijders, weg met de boekhouders, een stapje terug... op naar 1982.

'NIEUWE BEZEMS VEGEN SCHOON'

17 →

JAN HUIJSEL, CR-lid

Met dank aan de zeven inzenders en zonder commentaar krijgt CR-lid Herman Marres het laatste woord:

'Na het lezen van de notulen van afgelopen jaar is één ding zeker: over de CR is het afgelopen jaar genoeg gefilosofeerd, er zijn genoeg nota's gevraagd door de gemeenteraad aan de CR, de CR heeft genoeg ter discussie gestaan. Van mij dus geen terugblik over 1981, maar wel enkele wensen voor 1982: Aan de gemeenteraad: voor het maken van nog meer nota's, spaar ons voorlopig.

Aan de CR-leden: meer nieuwe creatieve ideeën in 1982 door een betere uitwisseling van informatie tussen de leden onderling en tussen de CR en de secties en commissies.

Aan alle bewoners van Dordrecht: nog meer te genieten van de vele culturele activiteiten die in Dordrecht plaatsvinden.

Het zou moeten zijn:

'Hoe dichterbij Dordt, hoe cultureler het wordt!'

J

A

A

R

V

E

R

S

L

A

G

1

9

8

1

De stem wordt niet alleen gebruikt om een eind in de ruimte te kletsen of om te vergaderen of beide. En de taal wordt niet alleen gebruikt om jaarverslagen, nota's en memo's te schrijven. Het mag er dan zeker in 1981 sterk op geleken hebben dat het wél zo is, maar een door de bezuinigingen bescheiden greep uit het voorhanden zijnde beeldmateriaal ondermijnt die indruk al volkomen. Er is in 1981 in Dordrecht juist ontzettend veel gedicht en geschreven en gezongen en voorgedragen. In alle toonaarden, in vele talen, professioneel en amateuristisch, binnen kleine kring en op straat zijn stem en taal gebruikt en misbruikt, maar in elk geval met een creatief doel aangewend. Van het oratorium in de kerk tot ultra-moderne geluiden in Pictura, van theatraal gebrachte wereldpoëzie bij Mengelmoes '81 in Kunstmin tot amateurgedichten in De Fonteijne, van de kinderboekenweek in Bibelot tot het boekje van Philip Nieuborg, van Winterfolk (ook op l.p.) tot Zomertuin, van Inter Amicos tot spontane samenzang bij een wijkfeest: de mogelijkheden van de taal en de stem bleken onbeperkt.

Men zou haast verlangen naar gezongen vergaderingen en poëtische nota's. Op zijn minst valt er dan weer eens een hoop te lachen...

↓ In april kwam de eerste 'Fontejne' uit, het nieuwe Dordtse literaire kwartaalblad, een uitgave van de sectie Letteren van de Culturele Raad. Tijdens de feestelijke presentatie in het Hof wordt de inhoud van het eerste nummer, al dan niet met argusogen, bekeken door (van links naar rechts) CR-lid Dick Poons, amateur-dichter Jaap Bestebreurtje en beeldend kunstenaar Arthur van de Hoek.

↓ Een lachende Philip Nieuborg. Eind mei is van de invalide schrijver onder auspiciën van de CR het boekje 'Bittere amandelen' uitgegeven. De netto-opbrengst is bestemd voor een (rolstoel)bus van het verpleeghuis in de Sterrelanden. Philip heeft alle reden om te lachen, want de verkoop loopt uitstekend.

J
A
A
R
V
E
R
S
L
A
G1
9
8
1

↓ Een dichtregel uitgehakt in de kaderand. Het had nogal wat voeten in aarde maar op 23 april besloot de CR de titel van de eerste gedichtenbundel van Dordtenaar Jan Eijkelboom in de kaderand van het Damiate bolwerk te laten plaatsen. Het duurde tot een aardig eind in 1982, maar toen kon 'Wat blijft komt nooit terug' overgedragen worden aan de gemeente, voor eeuwig uitgehakt in hardsteen.

↓ 12 september, in alle hoeken en gaten van Kunstmin: Mengelmoes '81. Een ratjetoe van muziek, theater, literatuur en film, plus de nodige combinaties hiervan. Twee leden van de driemans-theater-poëziegroep MOD geven een theatrale visie ten beste van een gedicht van I.K. Bonset, beter bekend als Theo van Doesburg.

↓ Harry de Wit, percussionist Kees van Zelst en zangeres Miriam van Steenhoven bezig aan een repetitie van de compositie 'Samenloop'. Dit stuk, in opdracht van de sectie Muziek van de Culturele Raad door Harry de Wit geschreven, ging op 26 december in Pictura in première. Op de foto niet zichtbaar, maar bij de première des te nadrukkelijker aanwezig was danseres Beppie Blankert.

↓ De 'Buurtspektakeldagen' van de commissie Kusa liepen prima, niet in de laatste plaats door de bijdrage van het Wespetheater... en de buurt zelf. Zoals de mensen uit de 'vergeten hoek', een gedeelte van de Vogelbuurt, die op de spektakeldag in november in De Driesprong hun problemen lieten zien en horen in een kort toneelstukje: hondepoep en smalle stoep.

J
A
A
R
V
E
R
S
L
A
G

1

9

8

1

↓ Repeteren, repeteren en nog eens repeteren voor de uitvoering van 'Der Bettelstudent'. De officiële uitvoering van deze operatie op 13 en 14 november in Kunstmin moest het hoogtepunt worden van de festiviteiten rond het 70-jarig bestaan van 'Ons Koor', Dordts aloude opera- en operette-vereniging.

↓ Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst, en, jong geleerd, oud gedaan. Combineer de spreekwoorden en men komt uit bij de jaarlijkse kinderboekenweek, deze keer op 4 oktober in Bibelot. Lezen, luisteren, kijken, schrijven, en met verbazing ontdekken welke wonderbaarlijke werelden taal, beeld en geluid kunnen oproepen. Om nooit meer te vergeten.

22 januari

De Culturele Raad aanvaardt de vijf voorstellen die de raadsleden Hoeksel, de Kool, Marres en Wagemans per brief van 21 januari hebben ingediend. De voorstellen behelzen het volgende:

1

Het opstellen door gemeente en Culturele Raad, in overleg met alle op de gemeentebegroting voorkomende instellingen op cultureel gebied, van het model voor verschillende overlegplatforms, die binnen de Culturele Raad zullen functioneren. In dat model moeten geregeld zijn: de deelname door voldoende en goed geïnformeerde personen; het aan de orde stellen van werkplannen, begrotingen en beleidsvoornemens ter advisering aan de Culturele Raad; de plicht van de Culturele Raad om, alvorens beslissingen te nemen, advies te vragen aan het daarvoor in aanmerking komende overlegplatform; de mogelijkheid voor de platforms ongevraagd advies te kunnen geven; de mogelijkheid voor de Culturele Raad de platforms opdrachten te geven.

2

Bij de wijziging van de verordening moeten zaken omtrent de overlegplatforms hierin worden opgenomen.

3

Met instemming van b. en w. moet vastgelegd worden dat, als adviezen van b. en w. aan de gemeenteraad afwijken van die van de Culturele Raad eerst beargumenteerd overleg plaats moet vinden tussen het college en de Culturele Raad, voordat de voorstellen aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

4

Met instemming van b. en w. moet worden vastgelegd dat de kontakten tussen de wethouder en het culturele veld lopen via of in overleg met de Culturele Raad.

5

De Culturele Raad gaat niet akkoord met de start van afdeling VIII alvorens overeenstemming is bereikt tussen b. en w. en de Culturele Raad over de wijzigingen op de verordening van de Culturele Raad.

Er wordt een extra krediet van f 5.000 gereserveerd uit het fonds Stadsverfraaiing ten behoeve van de twee schaakbanken van C. de Visser.

Tevens wordt, door toepassing van de glijdende schaal, uit hetzelfde fonds f 10.260 ter beschikking gesteld ten behoeve van de kunstopdracht in verband met de verbouwing van de dog-cake fabriek.

J

A

A

R

V

E

R

S

L

A

G

1

9

8

1

Beide besluiten worden genomen op voorstel van de commissie Stedelijk Leefmilieu, overgenomen door het presidium.

26 februari

Naar aanleiding van de noodzakelijke herschikking van de begroting voor 1981 neemt de Culture Raad de volgende besluiten, deels conform de voorstellen van de Financiële commissie en deels in aanvulling daarop:

1

Ten behoeve van Winterfolk en de Dordtreeks worden bedragen van respectievelijk f 5.000 en f 3.500 onttrokken aan de post studie, documentatie en wetenschappelijk onderzoek, gezien het beperkte beroep dat tot nu toe op deze post is gedaan.

2

De besteding van de post aankoopbeleid (f 23.300) wordt bevroren totdat meer bekend is over de huisvesting van de artoteek.

3

De begrotingspostenindeling van de sectie Muziek wordt gehandhaafd.

4

Het presidium zal een aantal door b. en w. onterecht gekorte en gewijzigde begrotingsposten (nogmaals) bij b. en w. onder de aandacht brengen.

Van de post experimenten/culturele initiatieven wordt f 15.000 gereserveerd voor experimenten. Dit bedrag wordt toebedeeld aan de Commissie Kusa ten behoeve van projecten van het Wespetheater.

Het financieel dekkingsplan voor de Cultuuragenda, als voorgesteld door de commissie Voorlichting en Publiciteit en overgenomen door het presidium, wordt door de Culturele Raad aanvaard.

Ten aanzien van het onderzoeksproject Werkende Jongeren neemt de Culturele Raad de volgende besluiten:

1

Het onderzoek wordt voor het lopende jaar stopgezet.

2

Het voor het project gereserveerde bedrag van f 18.500 ten laste van de post onderzoek wordt als volgt gewijzigd:

f 2.500 wordt beschikbaar gesteld ten behoeve van randactiviteiten voor het

vormingsproces gedurende het lopende cursusjaar;
 f 7.500 wordt tot september gereserveerd voor een nieuwe aanvraag door het V.J.V./De Mussen.

Op voorstel van de sectie Letteren wordt het Dordtboek opgeheven, waarvoor in de plaats vier keer per jaar het literaire blad de Fonteijne verschijnt. De begrotingspost wordt overeenkomstig gewijzigd.

Uit het fonds Stadverfraaiing wordt een krediet van f 15.000 ter beschikking gesteld ter realisering van het kunstwerk aan de Dordtse zijde van de Kiltunnel.

Uit hetzelfde fonds wordt f 7.500 bestemd voor voorbereidingskosten ten behoeve van projecten van de commissie Stedelijk Leefmilieu waarvoor nog geen zelfstandig krediet kan worden aangevraagd.

Tevens wordt uit dit fonds f 3.000 beschikbaar gesteld ten behoeve van een projectmedewerker voor het ontwerpen van een roulatiesysteem monumentale kunst.

De drie besluiten worden hiermee genomen conform de voorstellen van de commissie Stedelijk Leefmilieu, overgenomen door het presidium.

Tijdens de vergaderingen van de Culturele Raad zal er, op voorstel van de heer Brillemans, niet meer worden gerookt.

26 maart

De Culturele Raad gaat accoord met het financieel overzicht van 1980, onder voorbehoud dat het financieel tekort gedekt wordt. De Financiële commissie zal verzocht worden de huidige tekorten van de secties en commissies te inventariseren en daarbij te adviseren of via herverdeling dekking te vinden is.

Op voorstel van de sectie Muziek wordt f 3.200 uit de post opdrachten gereserveerd voor een compositie-opdracht aan de heer H. de Wit.

Het subsidieverdelingsvoorstel van de sectie Muziek betreffende de basis- en uitvoeringssubsidies wordt goedgekeurd.

De vergadering gaat accoord met de modelovereenkomst en de procedure percentage-opdrachten ten behoeve van beeldende kunstenaars, onder

J

A

A

R

V

E

R

S

L

A

G

1

9

8

1

voorbehoud dat de commissie Stedelijk Leefmilieu met de aangebrachte wijzigingen accoord gaat.

De Culturele Raad onderschrijft het door de werkgroep Educatie opgestelde advies terzake de herstructurering van de sector buitenschoolse volwassenen-educatie.

23 april

De vergadering aanvaart in beginsel de concept-verordening Artoteek met de wijzigingsvoorstellen van de Artoteekcommissie, voor zover door het presidium overgenomen.

Tevens besluit de vergadering de definitieve besluitvorming een maand op te schorten.

De concept-verordening op de Culturele Raad wordt door de vergadering aanvaard onder voorbehoud dat met b. en w. overeenstemming wordt bereikt over de over te dragen bevoegdheden.

De ontwerp-begroting wordt goedgekeurd met dien verstande, dat een drietal punten nog deel uitmaakt van besprekingen met de afdeling Financiën.

De Culturele Raad gaat accoord met de deelnota Amateuristische kunstbeoefening en volkscultuur met inachtneming van de volgende wijzigingen:

1

Bij punt 3.1.2 wordt na de zesde regel toegevoegd: 'Deze professionele begeleiding houdt niet op bij de begeleiding, maar kan zich ook manifesteren in een veel verdergaande samenwerking. Hierbij kan men denken aan gezamenlijke uitvoeringen, technisch samenwerking, enz.'

2

De inleiding van punt 3.2.2 die begint met 'Speciale ... en anderen' vervalt.

Op voorstel van de commissie Stedelijk Leefmilieu, overgenomen door het presidium, wordt uit het fonds Stadsverfraaiing f 15.554,74 gereserveerd ten behoeve van drie kunstopdrachten bij het GSD-gebouw, in samenwerking met de C.C.A.B.K.

Tevens wordt het voorstel van de commissie Stedelijk Leefmilieu aan-

genomen, om in de kademuur van het Damiate bolwerk de titel van de eerste dichtbundel van de Dordtenaar Jan Eijkelboom uit te hakken ('Wat blijft komt nooit terug').

Het advies beleidsanalyse buitenschoolse educatie wordt aanvaard.

21 mei

De actiegroep Homoweek 1981 ontvangt ten behoeve van een evenement 'Homoweek 1981' f 550 uit de post service, f 250 uit de post zaalhuur en f 11.912,50 uit de post culturele initiatieven.

25 juni

De bij CR-besluit d.d. 12 juni 1980 aan de Stichting Bobby Kinghe toegezegde subsidie ten laste gebracht van de begroting 1981 van de sectie Letteren. Deze sectie wordt verzocht op grond van haar gevoerde beleid, of honorering van de subsidie-aanvraag 1981 van de Stichting Bobby Kinghe wenselijk is. Hierbij dient de sectie in aanmerking te nemen, dat bij gebleken wenselijkheid van subsidiëring in 1981 financiering gevonden kan worden uit een mogelijk overschot op de sectiebegroting aan het eind van het jaar; ook kan financiering ten laste van het Cultuurfonds overwogen worden. Ook dient onderzocht te worden of de stichting voor 1981 elders ingepast kan worden en of ze voor 1982 als nieuwe activiteit aan gemerkt kan worden. De stichting heeft geen recht op structurele subsidie.

De galerie-subsidieverordening en de artoteekverordening worden beide ongewijzigd vastgesteld.

Het presidiumvoorstel tot herschikking van de begroting van de sectie Beeldende Kunst wordt ongewijzigd aanvaard.

Bij acclamatie wordt de programmering in het Hof en Kunstmin voor het seizoen 81/82 aanvaard.

Het presidiumvoorstel met betrekking tot het C.J.P.-beleid 81/82 wordt aanvaard met inachtneming van de opmerking van de heer Marres, om niet de

J

A

A

R

V

E

R

S

L

A

G

1

9

8

1

J

commissie Kusa, maar de commissie Programmering bij de uitvoering van het beleid als klankbord te laten fungeren.

A

Op voorstel van het presidium wordt aan de stichting Sociaal Cultureel Werk Sterrenburg een subsidie verleend van f 1.600 ten behoeve van drie literaire avonden in buurthuis De Keet.

A

R

Ten behoeve van een autonome beeldende bijdrage nabij het toekomstige hoofdcentrum van Stadspolders worden drie opdrachten voor een schetsontwerp à f 3.500 verleend. Dit op voorstel van de commissie Stedelijk Leefmilieu, overgenomen door het presidium.

V

E

27 augustus

R

Het concept-raadsvoorstel van b. en w. aan de gemeenteraad inzake overdracht van bevoegdheden door de gemeenteraad aan de Culturele Raad wordt aanvaard, waarbij het presidium b. en w. enige kanttekeningen schriftelijk zal doorgeven.

S

L

Op voorstel van de commissie Stedelijk Leefmilieu, overgenomen door het presidium, worden uit het fonds Stadsverfraaiing f 11.000 ten behoeve van het 1%-kunstwerk bij de Pius X School en f 12.000 extra krediet ten behoeve van de kunstopdracht bij het GEB ter beschikking gesteld.

A

G

Tevens wordt f 900 uit dit fonds uitgetrokken ten behoeve van de DSW-patio, in verband met verzuimde BTW-betaling.

24 september

1

Zonder discussie en zonder hoofdelijke stemming gaat de vergadering accoord met de handhaving van het huidige presidium.

9

Conform het voorstel van het presidium worden de wijzigingen in de artoteekverordening aanvaard en als advies aan de gemeenteraad ter kennis gebracht.

8

1

Inzake de huisvesting van de artoteek antwoordt het presidium aan b. en w. dat men het verzoek om voor activiteiten bestemde gelden structureel voor de huisvesting te reserveren vooralsnog niet wenst in te willigen, welke besluit

door de Culturele Raad wordt overgenomen.

Het financieel overzicht wordt herschreven en aangevuld en in een volgende vergadering opnieuw behandeld.

Ten laste van het fonds Stadverfraaiing worden de volgende bedragen ter beschikking gesteld:

f 1.200 voor de kosten verbonden aan de overdracht van het Kiltunnel-kunstwerk aan het Wegschap Kiltunnel;

f 1.710 voor het uitwerken van het definitieve ontwerp van het vloerproject in Stadspolders;

f 5.000 voor materiaal om fase 1 en 2 van het onderzoek Stadsvorm Dordrecht te kunnen presenteren.

Tevens wordt in het kader van kunsttoepassing in de wijken van het gereserveerde bedrag van f 45.000 ten laste van het fonds Stadverfraaiing f 800 uitgegeven aan verf, bewegwijzering, enz. voor een buurthuis.

12 november

De Stichting Poppenspelcentrum wordt toestemming verleend voor de jaren 1981 en 1982 de activiteitsubsidie incidenteel aan te wenden om de huisvestingskosten gedeeltelijk te dekken. Dit in afwachting van een toekomstige CRM-subsidie en onder voorwaarde dat er naar een functionele ruimte wordt gezocht.

De door het presidium voorgestelde reacties op het beleidsplan Sociaal Cultureel Werk worden aanvaard, met de restrictie dat de Werkgroep Welzijnsplanning gaat bekijken waar de commissie Kusa in het plan 'zichtbaar' gemaakt kan worden, eventueel via een aparte subdoelstelling.

De Culturele Raad adviseert de gemeenteraad de verordening 'Nadere subsidievoorwaarden sociaal cultureel werk' vast te stellen overeenkomstig het ontwerp.

Een eerste advies inzake de bezuinigingen wordt op voorstel van het presidium aanvaard. Op 19 en 25 november vergadert de Culturele Raad om ten behoeve van de Raadscommissie voor Cultuur de concrete adviezen

hieromtrent vast te stellen.

De Culturele Raad stelt een ad-hoc werkgroep in die met commentaar zal komen op de voorstellen omtrent het functioneren van de raad.

Het presidium wordt gemachtigd uitvoering te geven aan de voorstellen, neergelegd in het financieel overzicht, en zal achteraf aan de raad verantwoording afleggen.

Voor een 1%-kunstwerk bij de Rembrandtschool wordt f 11.000 en voor vergoeding kredietoverschrijding Kiltunnel-kunstwerk wordt f 1.070,28 ter beschikking gesteld uit het fonds Stadsverfraaiing.

Er mag tijdens CR-vergaderingen in de raadzaal gezien de airconditioning weer gerookt worden.

19 en 25 november

De Culturele Raad gaat, met betrekking tot de bezuinigingen, accoord met de algemene taakstelling 1982-1986, met dien verstande dat voorlopig slechts de taakstelling voor 1982 wordt ingevuld.

Ten aanzien van de in het besparingsplan 1982-1986 opgenomen bezuinigingsvoorstellen voor de sector samenlevingsopbouw en cultureel welzijn besluit de Culturele Raad de volgende adviezen te geven:

Toonkunstmuziekschool: de totale taakstelling is acceptabel; voorstellen van de muziekschool moeten worden afgewacht alvorens definitief advies te geven.

Openbare Bibliotheek: idem; ook hier moeten de voorstellen worden afgewacht.

Artoteek: idem; voorgesteld wordt een geleidelijke opklimming van de bedragen te realiseren van 1982 naar 1986; het restant zou benut worden voor de tijdelijke huisvesting; de heffing van abonnementen zou alleen moeten geschieden als daar een verbeterde huisvesting tegenover staat.

Dordrechts Museum: idem; vermindering van de posten educatie en expositie is niet acceptabel; de heffing van entreegelden is onder voorwaarden acceptabel.

Fonds Stadsverfraaiing: idem, met de aantekening dat het fonds toch al wordt aangetast door de drastische terugloop van de bouwleges die voor de voeding van het fonds zorgen.

Culturele Raad (apparaatskosten): idem, met als gevolg dat de post onderzoek, studie en documentatie volledig wordt afgebouwd; wat betreft de post presentiegelden wordt gewacht op een gemeenteraadsbesluit terzake; de post hoeft niet onaangetast te blijven.

Culturele Raad (activiteiten): al in de bezuinigingsoperatie opgenomen zijn een vermindering van de storting in het cultuurfonds en de post culturele initiatieven en experimenten, en een afbouw van de internationale contacten van de CR; de taakstelling 1982 wordt gerealiseerd door bezuiniging op het jaarverslag.

Daarnaast streeft b. en w. naar bundeling van informatie via de gemeentelijke media met handhaving van de redactionele zelfstandigheid van de groepen die inbreng leveren; dat betekent een samengaan op een of andere manier van Stadskrant, CR-krant, Stadsvernieuwingskrant, Wijkkrant, waarbij de totale opbrengst f 50.000 moet bedragen.

17 december

Het verslag van agendapunt 7 'functioneren Culturele Raad' wordt inclusief alle op dit onderwerp betrekking hebbende stukken aan de secties en commissies gezonden, zodat deze voor de vergadering van 4 februari 1982 een standpunt kunnen bepalen.

Het presidium wordt opgedragen binnen drie maanden voorstellen te doen aan de Culturele Raad over de wijze waarop voor 1982 dekking moet worden gevonden voor het tekort in de uitgave van de huis-aan-huis krant. Tevens wordt besloten het contract van deze krant per 1 januari 1983 op te zeggen.

J

A

A

R

V

E

R

S

L

A

G

1

9

8

1

De procedure uitvoering verordening kunstopdrachten wordt conform het voorstel van de commissie Stedelijk Leefmilieu gewijzigd. Tevens wordt deze commissie en de werkgroep Sectie Beeldende Kunst i.o. verzocht te zoeken naar mogelijkheden voor beeldende kunstenaars ter verbetering van hun beroepsuitoefening, met name in opdrachtsituaties.

Onder voorbehoud dat de BBK nog wordt gehoord en eventueel op de zaak wordt teruggekomen wordt het presidiumvoorstel inzake toewijzing ateliers aanvaard.

De werkgroep Lokale Omroep Dordrecht wordt ingesteld.

Uit het vastgestelde krediet ten behoeve van kunsttoepassing in de wijken wordt f 15.000 bestemd voor een project in buurthuis De Stoof.

Voor 1982 wordt een krediet van f 10.000 vastgesteld voor voorbereidingskosten van kunstopdrachten.

Uit het fonds Stadsverfraaiing wordt f 698,56 ter beschikking gesteld voor de meerkosten van de percentage-opdracht ABS.

Sectie Letteren

De belangrijkste activiteit in 1981 was het opheffen van het Dordtboek en het tijdschrift 'Letteriek' en het daarvoor in de plaats starten van het literaire kwartaalblad '*De Fonteyne*'. Vanaf april is dit blad in 1981 drie maal verschenen en de prijs van deze eerste drie nummers was f 2,50 om het publiek op aangename wijze met het nieuwe blad te laten kennismaken. De redactie van het blad: Frank van Dijl, Gert van Engelen, Peter Marijnissen, Jaap Romijn en Theun Okkerse (vormgeving). De Fonteyne is een podium voor amateurschrijvers uit Dordt en omgeving, en tevens wordt steeds aan landelijk bekende schrijvers een bijdrage gevraagd.

Een belangrijk succes was de jaarlijkse kinderboekenweek op 4 oktober in Bibelot. De kinderen konden zelf onder meer gedichten schrijven en een met foto's geïllustreerde krant maken. Daarnaast waren er een creatieve-, een lees- en een luisterhoek. Leerlingen van balletschool Maryanne van der Ploeg verzorgden een schitterend dansprogramma, Turkse kinderen zongen volksliedjes en theatergroep Kip bezorgde de kinderen spanning en avontuur. Dit project werd georganiseerd in samenwerking met de Openbare Bibliotheek en de afdeling Onderwijs van de gemeente.

In Juni nam voorzitter Ad de Kool afscheid en hij werd opgevolgd door Cees Groesbeek. In mei is Sybe de Lint toegetreden tot de sectie, en in februari Wim Rosier.

Sectie Muziek

Naast belangenbehartiging, serviceverlening en subsidieverdeling ten behoeve van de 38 Dordtse muziekverenigingen, verdere verfijning van de subsidiesleutel en medewerking aan de subsidieverordening amateuristische kunstbeoefening, heeft de sectie muziek als belangrijkste activiteit in 1981 aan de Dordtse componist/musicus Harry de Wit een compositieopdracht verleend. Van deze compositie, '*Samenloop*' genoemd, heeft de première plaatsgevonden op 26 december in Pictura. Naast Harry de Wit zelf aan de piano en de basclarinet, werd meegewerkt door Beppie Blankert, dans, Miriam van Steenhoven, stem, en Kees van Zelst, percussie.

De jaarlijkse bijeenkomst in het Hof met de door de sectie muziek gesubsidieerde verenigingen trok veel belangstelling. Gesproken werd o.a. over de toepassing van de subsidiesleutel, de verdergaande bezuinigingen en de problemen rond de semi-professionele uitvoeringen.

J

A

A

R

V

E

R

S

L

A

G

1

9

8

1

J
A
A
R
V
E
R
S
L
A
G
1
9
8
1

Dit jaar werd een iets andere opzet gekozen voor de koffieconcerten. Besloten werd per seizoen 7 koffieconcerten te verzorgen met in totaal 9 deelnemende verenigingen. Een hogere vergoeding voor de deelnemende verenigingen kon worden gerealiseerd.

Een geplande serie orgelconcerten kon helaas geen doorgang vinden bij gebrek aan voldoende financiële middelen.

Sectie Theater

De '*normale*' activiteiten vonden in 1981 plaats in het licht van de door de Culturele Raad goedgekeurde beleidsnota. De sectie is van mening dat de realisering van de daarin vastgelegde uitgangspunten gefaseerd moet plaatsvinden.

Een aantal malen is getracht de activiteit '*cabaret*' meer gestalte te geven. Hoewel de interesse aanwezig is, vindt er na het starten van enkele initiatieven geen duurzame ontwikkeling plaats, met name omdat de noodzakelijke professionele inbreng momenteel niet verkrijgbaar is. Zowel praktische problemen als verschillen van inzicht bij bestuurlijke instanties en professionele kunstenaars liggen hieraan ten grondslag.

Drie leden van de sectie die tevens lid zijn van de commissie Programmering maken het mogelijk langzaam maar zeker de activiteiten van de sectie en de commissie beter op elkaar af te stemmen. De sectie blijft overigens bij haar wens dat de Culturele Raad de belangrijkste stem heeft bij de totale programmering van deze groep culturele activiteiten.

Regelmatig is de sectie geconfronteerd met accommodatieproblemen, met name bij de Filmliga, Club 16/70, Inter Amicos en het Poppenspelcentrum. Na overleg is gezamenlijk actie ondernomen voor het verkrijgen van een multifunctionele ruimte, vooralsnog zonder succes, aangezien het accommodatiebeleid in een pat-stelling verkeert.

De sectie heeft zich enige malen gebogen over de problemen op het terrein van de film, met name de afname van het aantal bezoekers. Met succes zijn pogingen aangewend om de programmering van de Filmliga, Club 16/70 en het Spuigat beter op elkaar af te stemmen. De publiciteit laat te wensen over.

In samenwerking met de commissie Kusa zijn de activiteiten van het Wespetheater gecontinueerd.

Het overleg over de samenstelling van een nieuwe subsidiesleutel is af-

gerond. De oplossing waarborgt enerzijds meer uniformiteit en anderzijds het specifieke karakter voor wat betreft de activiteiten van de secties.

Tenslotte werd begin 1981 het gedegen commentaar op de ontwerp-toneelnota van Zuid-Holland afgerond en aangeboden aan de Culturele Raad. Met voldoening constateerde de sectie dat in het ontwerp zowel uit financiële als artistieke overwegingen veel waarde wordt gehecht aan de samenwerking tussen amateuristische en professionele kunstbeoefening.

Commissie Kusa

Belangrijke activiteiten van de commissie waren de voortzetting van het in 1980 gestarte theaterproject van het Wespetheater in de wijken Vogelbuurt, Oud- en Nieuw Krispijn, en het mogelijk maken van diverse tentoonstellingen in onder andere bejaardencomplex De Wielborgh (Wielwijk) en buurthuis Ducdalf (Krispijn). Daarnaast is er via de Kusa-nieuwsbrief informatie gegeven over allerlei culturele activiteiten die voor de Dordtse wijken en wijkinstellingen van belang waren.

De commissie heeft geadviseerd bij subsidie-aanvragen, die in het kader van de op 1 november 1980 operationeel geworden regeling culturele initiatieven vanuit de wijken werden gedaan.

Ook heeft de commissie bij diverse projecten wijkprojecten een ondersteunende en bemiddelende functie gehad, zoals bij de activiteiten van het buurtcomité Wielwijk en bij het project Buurt en politiek in Dordrecht Zuid. Verder nam de commissie deel aan de werkgroep Kunsttoepassing in de wijken en droeg ze in het kader daarvan de projecten buurthuis De Stoof (Crabbehof) en De Poort (Oud-Krispijn) aan. Ook werden de culturele activiteiten van buurthuis De Keet (Sterrenburg) ondersteund.

Intern was er een intensivering van de contacten met de sectie Theater en de commissie Stedelijk Leefmilieu met betrekking tot de wijkactiviteiten. De commissie heeft een reactie geleverd op het sociaal cultureel plan 82/86 van de gemeente Dordrecht ten aanzien van de culturele activiteiten in de wijken, en een aandeel geleverd in de deelnota amateuristische kunstbeoefening en volkscultuur, waarin ook aandacht werd besteed aan het beleid met betrekking tot culturele minderheden.

Niet in de laatste plaats was in 1981 belangrijk het getouwtrek met het presidium van de Culturele Raad om eigen financiën voor het ontwikkelen en opzetten van wijkactiviteiten.

J

A

A

R

V

E

R

S

L

A

G

1

9

8

1

J
A
A
R
V
E
R
S
L
A
G
1
9
8
1

In de personele sfeer tenslotte zijn er twee nieuwe commissieleden benoemd en valt het verlies van een lid van het eerste uur te betreuren.

Commissie Programmering

Na jaren discussie werd in 1981 de grootste wens van de commissie vervuld: de aanstelling van full-time theaterfunctionaris Jan Wiersma. Mede hierdoor konden andere wensen vervuld worden, zoals meer activiteiten in Kunstmin en het Hof, het betrekken van scholen bij de programmering hiervoor, een betere en gerichtere publiciteit, enz. Ook werd in 1981 afscheid genomen van Jan Janssen, die lange tijd veel energie in het werk van de commissie heeft gestoken. De benoeming van een theaterfunctionaris was voor hem de kroon op zijn werk.

Om gehoor te geven aan de vele verzoeken hierom van onder andere de Culturele Raad, heeft de commissie voor het eerst in de bovenzaal van Kunstmin ook wat *'zwaardere'* toneelstukken gebracht, waarvoor de belangstelling tegenviel. De onbekendheid met de bovenzaal kan hiervan mede oorzaak zijn. In de toekomst zullen ook wat *'luchtige'* stukken gebracht worden.

De verkoop van abonnementen voor de *'Wintertuin'* liep, in tegenstelling tot vele andere steden, niet terug. De losse verkoop was als gewoonlijk matig, maar de commissie hoopt hier door een gerichtere publiciteit verandering in te brengen.

Eind 1981 is een *'afstemmings-overleg-programmering'* gestart. De leden van dit overleg zijn programmeringsfunctionarissen van de instellingen die regelmatig voorstellingen organiseren. Het doel van het overleg is te voorkomen dat op één avond twee gelijksoortige activiteiten plaatsvinden, en een betere spreiding van de totale programmering over het hele seizoen.

Besloten is om het programma uit te breiden met onder andere ballet teneinde in de toekomst de belangstelling voor theater nog te bevorderen. Tenslotte is besloten in overleg met de sectie Muziek te bezien, of Dordtse koren en orkesten die met beroepsondersteuning werken onder te brengen zijn in het programma van de Wintertuin.

Commissie Stedelijk Leefmilieu

In 1981 werden de volgende werken overgedragen:

- Het object bij de Kiltunnel van Marry Teeuwen
- Het object bij de Rembrandtschool eveneens van Marry Teeuwen.

Tevens werden uitgevoerd, maar nog niet overgedragen, het tekstproject in de kademuur van het Damiate bolwerk (Wat blijft komt nooit terug), en het object van Marinus Boezem bij de nieuwbouw van het GEB.

In het kader van de 1%-regeling werden goedgekeurd de definitieve ontwerpen van Jan Timmer voor De Driesprong, en van Jan Hachmang, Hendrik Jan van Herwijnen en Martin Moesman voor de parkeergarage van het Stadskantoor. In Stadspolders waren diverse projecten in verschillende stadia van ontwikkeling te weten het project dijkdoorbraak van Piet Slegers, het vloerproject van Peter Struycken en de lichtroute van J s van Munster. In Zuidhoven werd, als monumentaal bkr-werk, het beeld *'Target'* van Cees Jansen geplaatst.

In samenwerking met de CCABK, de zogenaamde bkr-commissie, werd begonnen aan de uitvoering van een drietal projecten in de nieuwbouw van de Gemeentelijke Sociale Dienst (Anna Pool, Carla Kaper en Wim Kunnen).

Tenslotte werd in 1981 het onderzoek naar de stadsvorm van de binnenstad gestart.

Commissie Voorlichting en Publiciteit

Inhoud, opmaak en positie van de Culturele Raadskrant werden verder verbeterd. Er verscheen een Cultuuragenda, die als enige in Dordrecht een maand tevoren grondige en zo goed als volledige informatie geeft over film, toneel, exposities, alledaagse en andere culturele gebeurtenissen. De agenda wordt namelijk op een uitneembaar blad op groot formaat in chronologische volgorde gedrukt. Voor de vervaardiging van de pagina's van de Culturele Raad werd een tweede journalist aangetrokken. Onderhandelingen met de gemeente Papendrecht hadden tot resultaat dat ook Papendrecht (wissel-) pagina's ging vullen met cultureel nieuws en een agenda. Door het erin opgaan van de VVV-agenda, kwam in de krant een pagina vrij die regelmatig door filmhuis en jongerenwerkplaats 't Spuigat volgeschreven wordt.

De commissie verleende opnieuw subsidies voor en medewerking aan het grafisch vormgeven van allerhande uitgaven. Het nieuwe literaire tijdschrift *'De Fonteijne'* is daar één voorbeeld van, de vrij verkrijgbare folders en affiches over de programma's van Kunstmin en 't Hof een ander. Het jaarverslag van de Culturele Raad kon in '81 nog een welhaast luxueuze vorm gestoken wor-

J

A

A

R

V

E

R

S

L

A

G

1

9

8

1

den, in '82 zal dat niet meer het geval zijn: de commissie moest f 10.000 bezuinigen op dit verslag.

De commissie schreef het hoofdstuk '*Voorlichting en publiciteit*' voor de - nog steeds onvoltooide- Cultuurnota. Deze bijdrage werd afgekeurd door het presidium, waarop de commissie weigerde andermaal aan de slag te gaan.

De commissie is met drie leden vertegenwoordigd in de CR-werkgroep die experimentele, lokale radio-uitzendingen voorbereid, gaf interne en externe voorlichtingsadviezen, werkte tekstueel mee aan de kinderboekenweek en begon in de laatste maanden van '81 aan een wervingscampagne voor de nieuwe Culturele Raad.

Drie leden verlieten de commissie: Helga van Bommel, Arjan van Es en Kitty van der Neut.

Twee kwamen er evenwel bij: Dick Poons en Fred Schellevis.

Inkomsten

<i>Onderdeel</i>	<i>Volgens begroting</i>	<i>Werkelijk, toegezegd en verwacht</i>	<i>Saldo</i>
Algemeen	34.500,—	37.513,07	+ 3.013,07
Culturele Vorming	7.500,—	7.158,75	— 341,25
Muziek	2.000,—	12.200,19	+ 10.200,19
Beiaard	400,—	8.583,70	+ 8.183,70
Beeldende Kunst	—,—	—,—	—
Letteren	6.000,—	5.522,69	— 477,31
Theater	3.000,—	192,—	— 2.808,—
Publieks organisatie	40.000,—	89.112,—	+ 49.112,—
Diversen	—,—	36,—	+ 36,—
Totaal	93.400,—	160.318,40	+ 66.918,40

FINANCIEEL OVERZICHT 1981

39 →

Uitgaven

<i>Volgens begroting</i>	<i>Werkelijk toegezegd en verwacht</i>	<i>Saldo</i>	<i>Verwacht eind- resultaat</i>
245.025,—	266.319,35	— 21.294,35	— 18.281,28
7.400,—	7.409,63	— 9,63	— 350,88
172.200,—	171.435,43	+ 764,57	+ 10.964,76
16.640,—	26.442,69	— 9.802,69	— 1.618,99
123.500,—	118.177,63	+ 5.322,37	+ 5.322,37
23.150,—	23.412,29	— 262,29	— 739,60
58.500,—	55.592,25	— 2.907,75	— 99,75
127.150,—	183.462,39	— 56.312,39	— 7.200,39
60.750,—	46.416,39	+ 14.333,61	+ 14.369,61
834.315,—	898.668,05	— 64.353,05	— 2.565,35

J
A
A
R
V
E
R
S
L
A
G

1
9
8
1

ADRESSEN

J
A
A
R
V
E
R
S
L
A
G
1
9
8
1**Administratie**

An van der Kaai, algemeen
 Annelies van der Laan, algemeen
 Greetje van Oost, algemeen
 Carla Prins, coördinatie
 Anneke Wiersma, mech. administratie

Ton Delemarre

secretaris Culturele Raad
 secretaris presidium Culturele Raad
 overleg Regionaal Cultuurbeleid
 Drechtsteden

Cockle van der Gijp/An Houweling (ass.)

Sectie Letteren
 Sectie Muziek
 Sectie Theater
 Commissie Beiaard
 Werkgroep Kinderboekenweek

Michiel van der Lugt

Werkgroep Beeldende Kunst

Nico de Mie

Commissie Kusa
 Commissie Programmering
 Werkgroep Culturele Minderheden
 C.J.P.
 Service

Cees Mookhoek

Commissie Voorlichting en Publiciteit
 Beheerscommissie/redactieraad huis aan
 huis krant

W. Stevens

Selectiecommissie Culturele Raadsleden
 Werkgroep Educatie
 Gemeenteraadscommissie ad-hoc
 vrouwenemancipatie

D. Wolf

Commissie Stedelijk Leefmilieu
 Ad-hoc werkgroep Beeldende
 Kunst/Stadspolders
 Commissie Accommodaties

Culturele Raad

H. Arnolds
 Vredenburg 97, 3328 DH Dordrecht
 telefoon 173728

A.J.H. Breevaart
 Van Slingelandtlaan 35, 3311 DP Dordrecht
 telefoon 134854

G.J. Brillemans
 Iepenlaan 104, 3319 VH Dordrecht
 telefoon 162745

K.J.P. Daamen
 Almsvoetstraat 32, 3312 PB Dordrecht
 telefoon 141506

S.H. Daane-van der Meijden
 Meidoornlaan 15, 3319 HP Dordrecht
 telefoon 161937

A.F.M. Delemarre, secretaris
 Stadskantoor, Spuiboulevard 300, 3311 GR
 Dordrecht
 telefoon 116437

P.A.M. Groenhuijsen, voorzitter
 Kon. Wilhelminastraat 6, 3311 LN Dordrecht
 telefoon 131609

C. Groesbeek, adviserend lid
 Koldeweestraat 21, 3314 XP Dordrecht
 telefoon 130499

J.L. van Gulik
 Stooplaan 5, 3311 DL Dordrecht
 telefoon 139336

J.C. Hardenbol-Schapelhouwman
 Maasstraat 172, 3313 GK Dordrecht
 telefoon 135523

B. Heystek
 Dubbelsteynlaan 7, 3319 EB Dordrecht
 telefoon 162228

J. Hoeksel
 Markstraat 17, 3313 GM Dordrecht
 telefoon 142325

P. van der Linden, adviserend lid
 Wijnstraat 237, 3311 BV Dordrecht
 telefoon 139233

H. Marres

Genemansstraat 1, 3312 LA Dordrecht
telefoon 148426

A. van Pelt

Postbus 407, 3300 AK Dordrecht
telefoon 127489

M.D. Poons

Spuigweg 57, 3311 GT Dordrecht
telefoon 141723

E. Wagemans

Aardappelmarkt 7, 3311 BA Dordrecht
telefoon 148305

M.J. Wagter

Hallincqlaan 15, 3311 SC Dordrecht
telefoon 131352

S. van der Wielen, adviserend lid
Stadskantoor, Spuiboulevard 300, 3311 GR
Dordrecht
telefoon 116441

Th. van der Wijk

Zuidendijk 347, 3317 NR Dordrecht
telefoon 184751

Financiële commissie**J. van Gulik**

Stooplaan 5, 3311 DL Dordrecht
telefoon 139336

B. Heystek

Dubbelsteynlaan 7, 3319 EB Dordrecht
telefoon 162228

Sectie Letteren

A.W. de Kool, voorzitter (tot 25.6.1981)
Abeelstraat 154, 3329 AH Dordrecht
telefoon 162716

C. van der Gijp, secretaris
Stadskantoor, Spuiboulevard 300, 3311 GR
Dordrecht
telefoon 116439

G.J. Brillemans

Iepenlaan 104, 3319 VH Dordrecht
telefoon 162745

C. Groesbeek, voorzitter vanaf 25.6.1981
Koldeweystraat 21, 3314 XP Dordrecht
telefoon 130499

W. Rosier (per 26.2.1981)
Abeelstraat 23, 3329 AA Dordrecht

S. de Lint (per 21.5.1981)
Krommedijk 43, 3312 CD Dordrecht

Sectie Muziek

W. Rietdijk, voorzitter
Corn Houtmanstraat 50, 3317 AJ Dordrecht
telefoon 181648

C. van der Gijp, secretaris
Stadskantoor, Spuiboulevard 300, 3311 GR
Dordrecht
telefoon 116439

P. Engelsman, voorzitter
Steltenstraat 5, 3311 SK Dordrecht
telefoon 070-772262

G.L. Groesbeek
Prof. Waterinklaan 11, 3312 KM Dordrecht
telefoon 130960

M.M. Steenbeek
Torenstraat 131, 3311 TR Dordrecht

Th. Holster
Oudenhovenstraat 36, 3311 GK Dordrecht
telefoon 134500

E. Houtman
Van Ruysdaelstraat 94, 3331 CW
Zwijndrecht
telefoon 148761

J

A

A

R

V

E

R

S

L

A

G

1

9

8

1

J
A
A
R
V
E
R
S
L
A
G

1
9
8
1

E. Lamers-Uittenboogaard
Oudenhovenstraat 3, 3311 GK Dordrecht
telefoon 132908

W. Opmeer
Waterman 79, 3328 RD Dordrecht
telefoon 175107

J.P. Roodhuizen-Kruihof
Pr, Beatrixstraat 27, 3314 NK Dordrecht
telefoon 141662

B. de Zwart
Lombokstraat 30, 3312 VE Dordrecht
telefoon 147419

Sectie Theater

A. van Pelt, voorzitter
Postbus 407, 3300 AK Dordrecht
telefoon 131611

C. van der Gijp, secretaris
Stadskantoor, Spuiboulevard 300, 3311 GR
Dordrecht
telefoon 116439

L. van Ast
Krommedijk 105, 3312 CH Dordrecht
telefoon 130480

A. van der Griend
Voorstraat 463, 3311 CV Dordrecht

W. Groeneweg
Steltenstraat 5, 3311 BC Dordrecht

J. Hoeksel
Marktstraat 17, 3313 GM Dordrecht
telefoon 142325

E. Lamers-Uittenboogaard
Oudehovenstraat 3, 3311 GK Dordrecht
telefoon 132908

H.J.Th. Marres
Genemansstraat 1, 3312 LA Dordrecht
telefoon 148426

J. Roodhuizen-Kruihof
Pr. Beatrixstraat 27, 3314 NK Dordrecht
telefoon 141662

Commissie Accomodaties

D. Boonstra
Blekersdijk 22, 3311 LE Dordrecht
telefoon 132409

D. Wolf, secretaris
Stadskantoor, Spuiboulevard 300, 3311 GR
Dordrecht
telefoon 116436

Commissie Beiaard

M. Jansen, voorzitter
Korte Geldersekade 2, 3311 CH Dordrecht
telefoon 141188

C. van der Gijp, secretaris
Stadskantoor, Spuiboulevard 300, 3311 GR
Dordrecht
telefoon 116439

W. van den Berg
Beekmanstraat 15, 3313 CA Dordrecht
telefoon 131713

J. van der Ende
Scheepmakershaven 6, 2871 CE
Schoonhoven
telefoon 01823-3002

W.F. Kooiman
Jul. van Stolbergstraat 10, 3331 BJ
Zwijndrecht

Commissie Kusa

J. Hoeksel, voorzitter
Marktstraat 17, 3313 GM Dordrecht
telefoon 142325

N. de Mie, secretaris
Stadskantoor, Spuiboulevard 300, 3311 GR
Dordrecht
telefoon 116435

L. van Ast
Krommedijk 105, 3312 CE Dordrecht
telefoon 130480

K.J.P. Daamen
Almsvoetstraat 32, 3312 PB Dordrecht
telefoon 141506

W. Groenemeyer (tot 1.9.81)
Gen. S.H. Spoorstraat 225, 3313 AC
Dordrecht

A. d'Hamecourt (tot 1.9.81)
Kon. Wilhelminastraat 40, 3311 LN
Dordrecht
telefoon 139465

H. Janssen (m.i.v. 17.9.1981)
Goudenstein 87, 3328 MC Dordrecht
telefoon 180561

M. Storm
J. Vermeerstraat 21, 3314 HN Dordrecht
telefoon 135402

Commissie Programmering

J. Janssen, voorzitter (tot 1.7.81)
Stationsweg 1, 3311 JW Dordrecht
telefoon 132800

L. van Ast
Krommedijk 105, 3312 CE Dordrecht
telefoon 130480

J. Wiersma
Hof 10, 3311 XG Dordrecht
telefoon 116053

A.P. Fillekes
Oude Maasweg 12, 3336 LJ Zwijndrecht

E. Lamers-Uittenboogaard
Oudenhovenstraat 3, 3311 GK Dordrecht
telefoon 132908

H.J. Lobé (tot 1.9.81)
Schaperstraat 3, 3311 ZJ Dordrecht
telefoon 138220

H.J.Th. Marres, (voorzitter vanaf 1-7-1981)
Genemansstraat 1, 3312 LA Dordrecht
telefoon 148426

H. Morks
St. Jorisweg 76, 3311 PL Dordrecht
telefoon 136464

F.C.M. Scharloo
Krommedijk 131, 3312 LC Dordrecht

N. de Mie, secretaris
Stadskantoor, Spuiboulevard 300, 3311 GR
Dordrecht
telefoon 116435

Commissie Stedelijk Leefmilieu

A. Lugten, voorzitter (tot 1.4.1981)
Reeweg Oost 14, 3312 CR Dordrecht
telefoon 145230

D. Wolf, secretaris
Stadskantoor, Spuiboulevard 300, 3311 GR
Dordrecht
telefoon 116436

H. van Bennekum
Binnendams 75, 3373 AC Hardinxveld
Giessendam
telefoon 01846-3928

H. Dicke
Schuitemakersstraat 16, 3311 CP Dordrecht
telefoon 144685

H. van Nes, wnd. voorzitter (vanaf 1.4.1981)
Kuipershaven 4, 3311 AL Dordrecht
telefoon 137794

B. te Kieft (vanaf 26.2.81)
Oranjelaan 25, 3311 DH Dordrecht
telefoon 132458

H. de Jong (vanaf 26.2.1981)
Gravenstraat 31, 3311 BC Dordrecht

Commissie Voorlichting en Publiciteit

G. van Engelen, voorzitter
Kon. Wilhelminastraat 9, 3311 LM Dordrecht
telefoon 132093

C. Mookhoek, secretaris
Stadskantoor, Spuiboulevard 300, 3311 GR
Dordrecht
telefoon 116438

H. van Bommel
Singel 213, 3311 KR Dordrecht
telefoon 133873

A. van Es
Singel 548, 3311 HP Dordrecht
telefoon 134955

J

A

A

R

V

E

R

S

L

A

G

1

9

8

1

J
A
A
R
V
E
R
S
L
A
G

1
9
8
1

R. Molendijk
Balistraat 36, 3312 VC Dordrecht
telefoon 136606

K. van der Neut
Campanula 88, 3317 HD Dordrecht
telefoon 176399

H. Kuiper, adviserend lid
Adr. van Bleijenburgstraat 50, 3311 LB
Dordrecht
telefoon 136451

Selectiecommissie Culturele Raadsleden

G. Sonnemans, voorzitter
V.d. Duyn van Maasdampplantsoen 7, 3317
EV Dordrecht
telefoon 173459

W. Stevens, secretaris
Stadskantoor, Spuiboulevard 300, 3311 GR
Dordrecht
telefoon 116421

A.W. de Kool
Abeelstraat 154, 3329 AH Dordrecht
telefoon 162716

N. Zwart
Iepenlaan 106, 3319 VH Dordrecht
telefoon 162573

**Beheerscommissie/redactieraad
huls-aan-huis-krant**

G.J. Brillemans, voorzitter
Iepenlaan 104, 3319 VN Dordrecht
telefoon 162745

C. Mookhoek, secretaris
Stadskantoor, Spuiboulevard 300, 3311 GR
Dordrecht
telefoon 116438

G. van Engelen
Kon. Wilhelminastraat 9, 3311 LM Dordrecht
telefoon 132093

Stichting Bejaardenwerk Dordrecht
Postbus 615, 3300 AP Dordrecht
telefoon 143134

V.V.V. Dordrecht
Stationsweg 1, 3311 JW Dordrecht
telefoon 132800

O.W.O.D.
Hof 10, 3311 XR Dordrecht
telefoon 171515

Stichting Centrum
Steegoversloot 53, 3311 PM Dordrecht
telefoon 147805

Wijkopbouworgaan Dordrecht Zuid
Nolensweg 1, 3317 LE Dordrecht
telefoon 184412

Wijkopbouworgaan De Driesprong
Bankanstraat 4, 3312 GD Dordrecht
telefoon 132607

Wijkopbouworgaan Dubbeldam
Meidoornlaan 15, 3319 HP Dordrecht
telefoon 161937

Wijkopbouworgaan Oud en Nieuw Krispijn
Bilderdijkstraat 29, 3314 RD Dordrecht
telefoon 148898

Wijkopbouworgaan de Staart
'De Rietschoorst', Boterdiepstraat 12,
Dordrecht
telefoon 165908

Wijkopbouworgaan Sterrenburg
Galileilaan 18, 3318 CA Dordrecht
telefoon 176435

**Ad-hoc Werkgroep Beeldende
Kunst/Stadspolders**

A. Lugten, voorzitter (tot 1.4.1981)
Reeweg Oost 14, 3312 CR Dordrecht
telefoon 145230

D. Wolf, secretaris
Stadskantoor, Spuiboulevard 300, 3311 GR
Dordrecht
telefoon 116436

A.M. Backer
Maaskade 140b, 3071 NM Rotterdam
telefoon 010-143253

H. van Nes, voorzitter + coördinator
Kuipershaven 4, 3311 AL Dordrecht
telefoon 137794

G. Maaskamp
Stadskantoor, Spuiboulevard 300, 3311 GR
Dordrecht
telefoon 116288

J.A.R. van Wijk
Spuiweg 178, 3311 GW Dordrecht

Werkgroep Beeldende Kunst

A. Breevaart
Van Slingelandtslaan 35, 3311 DP Dordrecht

E. Kramer
Waalpad 2, 2995 BX Heerjansdam
telefoon 01857-1410

R.J. van 't Hoff
Essenburg 62, 3328 CD Dordrecht
telefoon 181310

A. van der Hoek (tot december 1981)
Lijnban 38, 3311 RL Dordrecht
telefoon 138097

P. Marijnissen
Krommedijk 56, 3312 CH Dordrecht
telefoon 136893

M. van der Lugt, secretaris
Stadskantoor, Spuiboulevard 300, 3311 GR
Dordrecht
telefoon 116423

**Werkgroep Culturele Minderheden
(project Marokko)**

K.J.P. Daamen, voorzitter
Almsvoetstraat 32, 3312 PB Dordrecht

L. Ait Chitt
Wijnstraat 158, 3311 BZ Dordrecht
telefoon 138722

K. Stolk
Wijnstraat 158, 3311 BZ Dordrecht
telefoon 138722

M. Louchati
Witte de Witstraat 64, 3354 WX Dordrecht

R. Krulff
Wijnstraat 237, 3311 BV Dordrecht

M Steenwijk
Achterom 5, 3311 KA Dordrecht

J. Rijken
Achterom 5, 3311 KA Dordrecht

J. Peek
Voorstraat 396, 3311 CX Dordrecht

Werkgroep Educatie

K. Stolk, voorzitter
Wijnstraat 158-160, 3311 BZ Dordrecht
telefoon 138722

W. Stevens
Stadskantoor, Spuiboulevard 300, 3311 GR
Dordrecht
telefoon 116421

S. Daane-van der Meijden
Meidoornlaan 15, 3319 HP Dordrecht
telefoon 161937

J. van Gulik
Stooplaan 4, 3311 DL Dordrecht
telefoon 139336

J.C. Hardenbol-Schapelhouwman
Maasstraat 172, 3313 GK Dordrecht
telefoon 135523